

Hoe kunnen we samen de Nederlandse jeugdzorg verbeteren?

Wat? Overzicht van veelvoorkomende **knelpunten** in de Nederlandse Jeugdzorg en concrete **handvatten** voor professionals om zelf stappen te zetten richting **verbetering**. Dit aan de hand van inspirerende voorbeelden en mooie hulpmiddelen die direct toepasbaar zijn in de dagelijkse praktijk.

Waarom? Bij Kenniswerkplaats Jeugd Friesland werken organisaties, uit het jeugdveld, gemeenten, onderzoekers, opleidingen, ouders en jeugdigen in een **lerende omgeving** samen. We brengen kennis bij elkaar en zoeken **gezamenlijk** naar **praktische oplossingen** voor hardnekkige knelpunten

Zodoende dragen we samen bij aan het verbeteren van de jeugdsector.

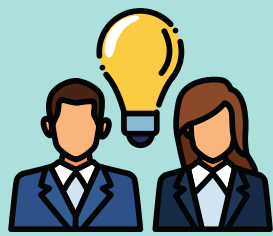

Analyse

Hoe? Deze factsheet is gebaseerd op de inzichten uit 20 Nederlandstalige **rapporten** en **onderzoeksprojecten** over ervaringen van jeugdigen, ouders/opvoeders, professionals en beleidsmakers met de jeugdzorg (grijze literatuur tussen 2015 en 2020). Hierin zijn ook geleerde lessen uit de Friese initiatieven Team Toegang, Regionaal Expertiseteam en de

Dialloogtafels meegenomen. De analyse leverde **18 knelpunten** op, op verschillende niveaus binnen het hulpverleningsproces (gezin, professionals, organisatie).

Laat je inspireren!

We weten waar het knelt, maar ook wat nodig is om ervoor te zorgen dat het wel goed gaat. Hoe kunnen we hier echt **werk van maken** en samen zorgen voor een goede borging van **bestaande kennis** in de dagelijkse praktijk van professionals en organisaties? Welke **stappen** zou jij vandaag al kunnen zetten om de jeugdzorg praktijk te **veranderen** en te **verbeteren**?

—o Vijf meest genoemde knelpunten o—

Eigen regie gezin

(19/20 rapporten)

De mate waarin het gezin regie heeft en in hoeverre het gezin betrokken wordt in het hulpverleningsproces.

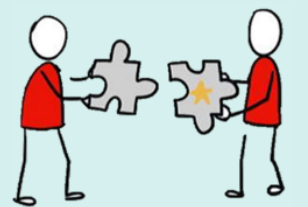
Gezin wordt niet versterkt in zelfredzaamheid en eigen kracht; er wordt te veel overgenomen, onvoldoende geluisterd naar en aangesloten bij het (gehele) gezin.

Samenwerking professionals

(19/20 rapporten)

De mate waarin professionals en organisaties onderling effectief met elkaar samenwerken.

Gebrek aan gezamenlijke koers, visie, aanpak, afstemming, informatie-uitwisseling en/of vertrouwen tussen professionals en organisaties

Kennis professionals

(15/20 rapporten)

De mate waarin professionals over kennis, contacten en vaardigheden beschikken en deze toepassen in hun werk.

Gebrek aan kennis of vaardigheden/competenties van professional (inhoudelijk, sociale kaart, contacten, achtergrond cliënt, financiën).

Proces- en casusregie

(14/20 rapporten)

De mate waarin er regie is in het hulpverleningsproces en duidelijkheid over verantwoordelijkheden

Er is geen duidelijkheid over verantwoordelijkheden (of doelen), professionals wijzen naar elkaar. Problematiek wordt soms "afgeschoven".

Gebrek aan passend aanbod

(14/20 rapporten)

Er bestaat geen passend aanbod (14/20) of er is een gebrek aan tijdig aanbod; wachtlijsten (13/20)

Bestaand aanbod is niet passend en maatwerk is lastig te realiseren, vaak bij complexe problematiek. Bij wachtlijsten is de capaciteit te beperkt, bijv. tekort in ruimte of (ervaren) personeel.

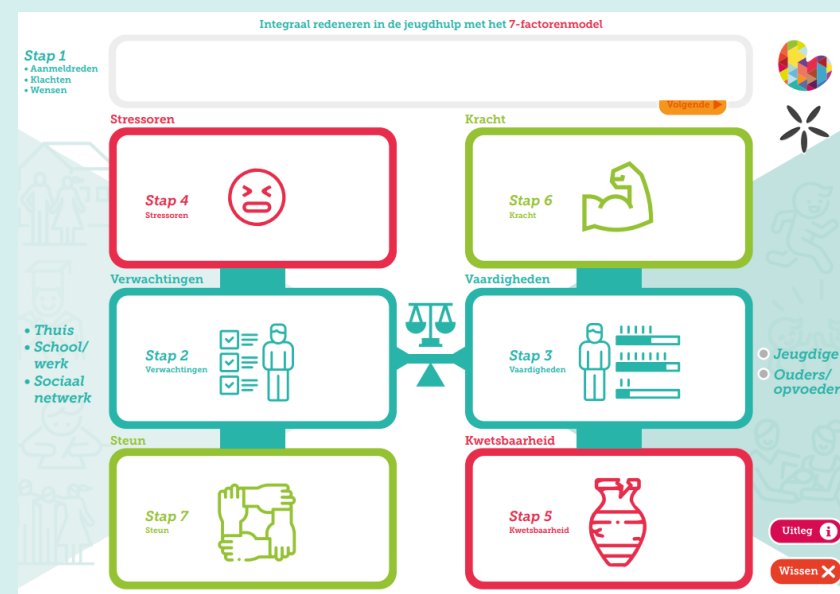
Leernetwerken Kenniswerkplaats

Kenniswerkplaats Jeugd Friesland focust op 3 thema's: Leren van praktijkervaringen, Samenwerking onderwijs en zorg en Maatwerk voor kwetsbare gezinnen. In **leernetwerken** worden ervaringen uitgewisseld en wordt gezamenlijk gewerkt aan **praktische oplossingen** voor gesignaleerde dilemma's en vraagstukken in de praktijk. Dit leidt tot ideeën voor **concrete verbeteringen** in de huidige praktijk en helpt professionals en beleidsmakers samen stappen te zetten richting de beoogde veranderingen.

Tool problemen- en krachtenanalyse

Een product van Kenniswerkplaats Jeugd Friesland is de Tool problemen- en krachtenanalyse, die professionals kan ondersteunen bij de **vraagverheldering** en het maken van een **samenhangend beeld** met het gezin. Uit onderzoek blijkt dat een verklarende probleem- en krachtenanalyse regelmatig ontbreekt. Hierdoor

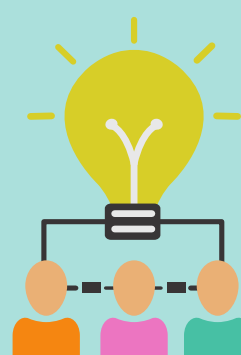
lukt het in de praktijk vaak niet om te komen tot een goed onderbouwd, **gezamenlijk plan** en adequate uitvoering van dat plan. De digitale tool is gebaseerd op het 7-factorenmodel: één van de beschikbare methodieken voor het integraal redeneren in de jeugdhulp.

Kenniswaaier ZonMw

In de kenniswaaier en publicatie van ZonMw zijn recente **opbrengsten uit de wetenschap** voor de jeugd-gezondheidszorg (JGZ) gebundeld in tien herkenbare thema's voor de JGZ, bijvoorbeeld psychosociale gezondheid, sociaal domein en prenatale zorg. Bovendien biedt de kenniswaaier **concrete handvatten** om zelf aan de slag te gaan met de laatste innovaties, nieuwe werkwijzen, methodieken en tools. Ga aan de slag met de laatste wetenschappelijke kennis en versterk je vakmanschap!

Academische Werkplaatsen Transformatie Jeugd

De Academische Werkplaatsen Transformatie Jeugd (2015-2020) hebben **waardevolle producten** opgeleverd gericht op thema's als evaluatie en reflectie, eigen regie, samenwerking met en in kwetsbare gezinnen. Laat je inspireren door de beschikbare methodieken, workshops en tools die **direct toe te passen zijn** in je eigen organisatie. Daarnaast bevat het digitale magazine 'Samen bouwen aan betere jeugdhulp' een schat aan kennis voor de jeugdsector. Hierin staan de **opbrengsten** van de werkplaatsen beschreven.

Platform Vakmanschap en Werkboek OZJ

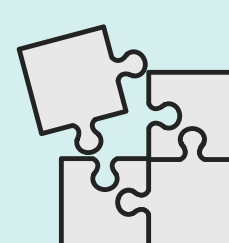
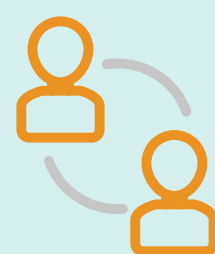

Het Platform Vakmanschap maakt een **verbinding** tussen diverse initiatieven voor professionalisering en beoogt daarmee het '**samen leren**' een stap verder te brengen. Het Platform is voor alle professionals die met jeugd werken en gaat over opgaven en vraagstukken die er op de werkvloer, voor ouders, kinderen en professionals toe doen. Bekijk daarnaast het OZJ Werkboek Jeugdhulp voor een bundeling van **inspirerende voorbeelden** en **praktische tools** die professionals kunnen ondersteunen bij het oplossen van hardnekkige knelpunten en bij het bieden van passende hulp.

Integraal werken met kwetsbare gezinnen

Een **integrale blik** is noodzakelijk om aan de vraag van kwetsbare gezinnen te kunnen voldoen. Het schema 'Werken met kwetsbare gezinnen: bevorderende & belemmerende factoren integraal werken' kan handvatten bieden voor

het **verbeteren** van de factoren die meespelen en daarmee het vermogen van professionals om integrale hulp te bieden vergroten. Dit overzicht is gebaseerd op inzichten uit het promotieonderzoek van Laura Nooteboom.

Beweging van Nu tot Nul

De beweging van Nu tot Nul kan **inspiratie** bieden. Hierin bundelen zorgprofessionals hun krachten om verschillende **0-doelstellingen** te behalen, zoals 0 uithuisplaatsingen, 0 thuiszitters en 0 complexe scheidingen. Binnen deze beweging worden onder andere **inspirerende werkbijeenkomsten** gehouden waarin professionals samen brainstormen en contact maken om de 0-doelstellingen te bereiken. Dit wordt gedaan door elkaar te inspireren, uit te dagen en te helpen om binnen en **buiten de kaders** van onze systemen te leren hoe wij het voor kinderen beter kunnen doen.

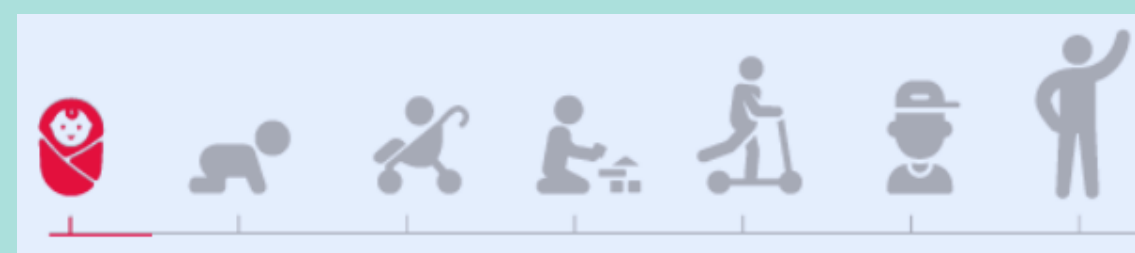
Platform Friese Jeugdzorg online

Friese Jeugdzorg online is een platform voor online zorg voor en samenwerking met en rondom jeugdige en gezin. Het is ingericht om **zorg en ondersteuning op afstand** te kunnen bieden en samenwerking mogelijk te maken. Het gebruik van het platform is gratis voor alle bij SDF gecontracteerde aanbieders en wijk- en gebiedsteams in Friesland.

Tool Levenslijn

De digitale levenslijn tool helpt professionals om de informatie over levens- en hulpverleningsgeschiedenis van het kind en het gezin op een heldere manier **te ordenen**. Daardoor ontstaat een goed beeld van het levensverhaal. Vanaf de geboorte tot aan de huidige situatie. Met aandacht voor alle belangrijke **levensgebieden**. Het **overzichtelijke verhaal** dat op deze manier ontstaat, kan bijdragen aan een betere **samenwerking met en rondom het gezin**.

Meer weten?

Kijk op onze website

of neem contact op via info@awtjf.nl